

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

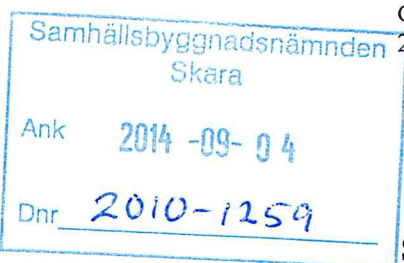
Samhällsbyggnadsenheten

Mehdi Vaziri

Arkitekt

010-2245186

Mehdi.Vaziri@lansstyrelsen.se

Granskningsyttrande
2014-09-03

Diarienummer
401-24083-2014

Sida
1(4)

Skara kommun
Samhällbyggnadskontoret
532 88 Skara

Fördjupning av kommunens översiktsplan för Varnhem och Ljungstorp i Skara kommun, Västra Götalands län

Utställningshandlingar daterade juni 2014

Inledning

Skara kommun har överlämnat planförslaget till Länsstyrelsen för yttrande enligt 3 kap 9 § PBL. Det nu utställda planförslaget har föregåtts av samråd, där Länsstyrelsen lämnade sitt samrådsyttrande den 10 april 2014.

Enligt 3 kap 9 § PBL skall Länsstyrelsens granskningsyttrande under utställningstiden ange om:

- förslaget inte tillgodoser riksintressen enligt 3 eller 4 kap miljöbalken
- förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap MB överträds
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt
- bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser.

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap 9 § plan- och bygglagen (PBL). Yttrandet är en del av översiktsplanen och skall därför fogas till planen då den antagits.

Sammanfattning

De föreslagna åtgärder söder om Axevallavägen som illustrationen visar är belägna inom den gränsbestämda fornlämningen och de kan därmed inte utföras utan att Länsstyrelsen dessförinnan lämnat tillstånd enligt kulturmiljölagen. Det är Länsstyrelsens bestämda uppfattning att ett sådant tillstånd inte kommer att medges då gränsbestämningen just har tillkommit för att säkerställa det öppna och i allt väsentligt obebyggda eller på annat sätt ianspråktaga området runt den forna klosterkyrkan och klosterruinen.

Riksintressen

Under rubriken Varnhems by har granskningshandlingen (s. 25) kompletterats med en illustration som visar ett alternativ till ny torgmiljö med bostäder, butik och hotell. Detta förslag är en avvikelse från tidigare samråds handling och föranleder Länsstyrelsen att lämna följande kommentar.

Det berörda området söder om Axevallavägen utgör fornlämning med fastställda gränser enligt 2 kap. 2 § kulturmiljölagen (1988:950), vilket innebär att detta område har samma lagskydd som klosterruinens fysiska lämningar. Gränsbestämningen för fornlämningsområdet kring Varnhems klosterruin beslutades av Länsstyrelsen den 30 januari 1996. Av beslutet framgår att närheten till det öppna odlingslandskapet är av särskild betydelse för förståelsen och upplevelsen av den miljö i vilken klostret ursprungligen anlades. Att säkerställa denna öppenhet var därför ett avgörande skäl vid Länsstyrelsens bedömning av fornlämningsområdets storlek.

De föreslagna åtgärder söder om Axevallavägen som illustrationen visar är belägna inom den gränsbestämda fornlämningen och de kan därmed inte utföras utan att Länsstyrelsen dessförinnan lämnat tillstånd enligt kulturmiljölagen. Det är Länsstyrelsens bestämda uppfattning att ett sådant tillstånd inte kommer att medges då gränsbestämningen just har tillkommit för att säkerställa det öppna och i allt väsentligt obebyggda eller på annat sätt (i form av en större parkering) ianspråktaga området runt den forna klosterkyrkan och klosterruinen.

En långsiktig utveckling av besöksmålet Varnhem kommer att innebära behov som rör angöring, parkering, mottagningsbyggnad m.m. Dessa behov borde utifrån ett tydligare och mer långsiktigt helhetsperspektiv ha integrerats i den fördjupade översiktsplanen. Att så som nu, samtidigt med den fördjupade översiktsplanen, arbeta fram en detaljplan för ett begränsat område i besöksmålets omedelbara närhet (Klostret 8.7 m.fl) kan bli ett hinder för möjligheten att på ett tillfredsställande sätt tillgodose besöksmålets framtida utveckling. Denna bedömning delas även av kommunens den upprättade MKB:n (Konsekvenser nollalternativ). Där framgår att kommunen ser en risk i att nybyggnation prövas i det enskilda fallet och inte i ett större sammanhang med kulturmiljön som utgångspunkt.

Mot bakgrunden av syftet med en fördjupad översiktsplan upprepar därför Länsstyrelsen sin tidigare framförda uppfattning att beslutet att bebygga denna enda centralt belägna tomt bör avvakta den fördjupade översiktsplanens antagande.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormerna redovisas översiktligt på ett bra sätt. Länsstyrelsen delar bedömningen att planen kan bidra till gällande miljökvalitetsnormer kan uppnås.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som även berör andra kommuner kan samordnas på lämpligt sätt.

Hälsa och säkerhet

Farligt gods:

Kommunen har nu arbetat in det faktum att väg 49 är en primär transportled och att Länsstyrelsens riskpolicy ska tillämpas.

I den fördjupande översiktsplanen (sida 66) har kommunen dock skrivit följande: *Länsstyrelsens riskpolicy kan användas vid etablering av bostäder närmare än 150 meter från väg 49.* Kommunen har d.v.s. valt att använda ordet *kan*. Länsstyrelsen anser att riskpolicyen *ska* tillämpas. Riskpolicyen gäller inte bara bostäder utan all etablering. På sida 68 står dock att riskpolicyen *ska* tillämpas. För att motverka missförstånd vore det önskvärt att kommunen ändrade formuleringen till *ska*.

Länsstyrelsen vill även lämna kommentarer beträffande vissa texter i den upprättade MKB:n

Länsstyrelsen anser att det är otydligt med vad kommunen menar med ”mer långtgående riskreducerande åtgärder” på sida 11? Det vore bra om kommunen kan tydliggöra innebörden av detta i planbeskrivningen.

Den bedömning som görs på sida 19 beträffande miljöfaktorer för transporter av farligt gods utgår främst ifrån ett miljöperspektiv och tar inte hänsyn till personsäkerhet. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att ur ett personsäkerhetsperspektiv så ökar risken i samband med exploatering (ökat antal personer) i närheten till en farlig godsled. Självklart kan dock skyddsåtgärder förbättra riskbilden men eventuellt kan bedömning på sida 19 behöva justeras för att även ta hänsyn till personsäkerheten.

Allmänt

De synpunkter och krav som Länsstyrelsen tidigare framfört i ett samrådsyttrande daterat den 2014-04-10 har i stort beaktats respektive tillgodosetts. Andra statliga sektorsmyndigheter, som i samrådsskedet framfört synpunkter, har efter bearbetning av planförslaget beretts tillfälle till förnyade ställningstaganden. Några väsentliga synpunkter har inte kommit till Länsstyrelsens kännedom. Nu inkomna yttranden från sådana myndigheter oversänds till kommunen tillsammans med detta granskningsyttrande för kännedom.

Beredning, deltagande

Yttranden över planen har till Länsstyrelsen inkommit från Trafikverket, Försvarmakten samt lantmäterimyndigheten. Kopior av yttrandena har överlämnats till kommunen.

Detta granskningsyttrande har beslutats av arkitekt Jens Rasmussen efter föredragning av arkitekt Mehdi Vaziri. I den slutliga handläggningen har även företrädare för naturvårdsenheten, Kristina Höök Patriksson, kulturmil-

jövårdsenheten, Lars Jacobzon, miljövårdsenheten, Carina Nyhammer, vattenvårdsenheten, Mats Rydgård deltagit.
Granskningsyttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap PBL i ett senare planeringskede.

Jens Rasmussen

Mehdi Vaziri

Kopia till:

Trafikverket
Boverket
Lantmäterimyndigheten
Statens Geotekniska Institut
Vattenfall Eldistribution AB
P4, Skövde
Försvarsmakten

Kommunstyrelsen i:
Skövde
Lidköpings kommun
Götene kommun

Länsstyrelsen/
Enheten för skydd och säkerhet,
Carina Nero
Kulturmiljöenheten, Lars Jacobzon,
Ann-Katrin Larsson
Miljöskydds-enheten, Carina Nyhammer
Naturvårdsenheten, Kristina Höök Patriksson
Vattenvårdsenheten, Mats Rydgård
Rättsenheten
Samhällsbyggnadsenheten enligt
expeditionslista